

Roberto J. PAYRO (1867-1928) werkte als Argentijnse journalist van *La Nación* in België, tussen 1909 en 1923. Tijdens de Eerste Wereldoorlog, was hij tegen de neutraliteit van Argentinië omdat de Duitsers de Argentijnse vertegenwoordiger neergeschoten hadden. De Duitsers hebben dan PAYRO belet als journalist verder te werken. Hij is dus begonnen Belgische legenden te verzamelen. Hij werd vriend, o. a., van Isidoor TEIRLINCK. “ *Un santo burlón* ”, maakte deel uit van de 4 (vier) geselecteerde teksten van Roberto J. PAYRO, uitgegeven in de krant *La Nación*, van Buenos Aires, op 30 januari 1927, onder de titel “ *El ingenio popular - Cuentos belgas* ”, en werd NIET hernomen in *El Diablo en Bélgica* (1953). Die tekst bestaat al in het Frans in *Le Diable en Belgique* (IEA3637).

Een heilige spotter.

Laten we komen tot de heiligen. Sint Jozef is de beschermheilige van België en, in het bijzonder, van de schrijnwerkers, de meubelmakers en de voermannen. Hij is ook bij uitstek de beschermer van alle christelijke families en men vraagt zijn hulp om in redelijke reinheid te leven en een mooie dood te hebben. Weinig kerken dragen zijn naam, maar daartegenover zijn langs alle kanten kapellen en altaars aan hem gewijd, o. a. zeer oude Kapittelkerk Sint Gertrude van

Nijvel – vaderland van de zeer bekende Jean de Nivelles, symbool van trouwheid –.

Wel, meneer, de kapel van Sint Gertrude werd door een oude Waalse boer behoorlijk druk bezocht. Libert Hendricé was veroordeeld door zijn leeftijd en zijn gebrekkigheid tot niets doen. Als ijverige gelovige, tegen alles bestand, bracht hij vele uren, op zijn knieën voor het beeld van Sint Jozef, door. Misschien vroeg hij hem filosofisch, niet om een *“rein leven”* maar om een *“mooie dood”*.

Vroeg hij die, of vroeg hij die niet, in alle geval heeft de heilige – of eerder zijn reproductie in hout en papierdeeg –, op het punt gestaan hem die te geven, door met heel zijn volle gewicht op zijn hoofd te vallen. Bewusteloos door de slag en vol kneuzingen en blauwe plekken werd Libert Hendricé overgebracht naar zijn kamertje waar hij gedurende meerdere dagen in bed moest blijven. Maar het lot van de veronderstelde vader van God – of liever gezegd zijn standbeeld – was nog minder om jaloers op te zijn. Het brak letterlijk in duizend stukken. Men moest dus een nieuw standbeeld van de heilige in een gespecialiseerde winkel op de Zuidlaan in Brussel kopen. Deze winkel was bekend voor de sierlijkheid en de zachtheid van zijn vrome

beeldhouwwerken. De geheel nieuwe heilige, mooi, geschilderd en proper hield met overdreven liefde de steel van een lelie en hij lachte zo overdreven dat hij meer leek te spotten ...

De oude Libert herstelde en mocht weer naar buiten. Zijn onderbewustzijn – zoals we dat nu zouden zeggen – leidde zijn eerste stappen naar Sint Gertrude en meer bepaald naar de kapel van Sint Jozef. Hij ging hem waarschijnlijk bedanken omdat hij er niet in geslaagd was hem te doden, eerder slecht dan goed. Uit gewoonte knielde hij neer zonder naar boven te kijken. Maar toen hij zijn hoofd ophefte en hij de heilige zag, nieuw, zo elegant en spottend lachend, stond hij wanhopig op, hefte kwaad de schouders op en riep hem toe terwijl hij vertrok :

- Ja, ja ! Lach maar deugeniet ! Jouw vader heeft me goed liggen gehad !...

Copyright :

- voor de Spaanse versie, Roberto J. Payro estates ;
- voor de Nederlandse vertaling, 2014, Anne MOERS.